

Zamień oddział spółki zagranicznej na spółkę w Polsce!

Szanowni Państwo,

Od ponad dwóch lat w polskim prawie funkcjonują regulacje, które znacząco ułatwiają działalność firm międzynarodowych. Przepisy o podziale transgranicznym pozwalają w prostszy sposób zamienić polski oddział zagranicznej spółki w samodzielną spółkę prawa polskiego. W tym informatorze przedstawiamy najważniejsze informacje o tzw. podziale transgranicznym przez wyodrębnienie – narzędziu, które pozwala zwiększyć niezależność operacyjną oddziałów i wspiera rozwój biznesu w Polsce.

Dzięki tym przepisom firmy zyskały możliwość dostosowania struktury do lokalnych realiów rynkowych i regulacyjnych, zwiększenia transparentności i kontroli zarządczej, uzyskania większej efektywności i elastyczności organizacyjnej.

Przepisy wdrażają unijną Dyrektywę 2019/2121, która ujednolica zasady reorganizacji (przekształceń, łączeń i podziałów) w UE i EOG. W praktyce oznacza to bardziej przewidywalne, sprawniejsze i tańsze procesy reorganizacyjne w skali międzynarodowej.

Transgraniczny podział przez wyodrębnienie staje się dziś praktycznym narzędziem do budowania silniejszych struktur w Polsce. To dobry moment, by je wykorzystać i zamienić oddział na spółkę z siedzibą w Polsce.

Owocnej lektury!

Zespół Korporacyjnego Doradztwa Prawnego

Oddział czy spółka?

Kiedy warto postawić na niezależność oddziału w Polsce?

Dla wielu zagranicznych firm prowadzących działalność w Polsce poprzez oddział, naturalnym krokiem rozwoju jest przekształcenie go w pełnoprawną spółkę. To nie tylko kwestia formalna – to realna szansa na większą niezależność operacyjną, uproszczone działanie w lokalnych warunkach i większą wiarygodność na rynku.

Potrzeba większej autonomii oddziału

Jeśli oddział w Polsce zaczął działać na dużą skalę – samodzielnie obsługuje klientów, zatrudnia duży zespół i realizuje lokalne cele – przekształcenie go w spółkę daje mu przestrzeń do dalszego rozwoju, niezależnego podejmowania decyzji i budowania marki na lokalnym rynku.

Oddział generuje istotne ryzyka dla spółki matki

Spółka jest samodzielnym podmiotem prawnym – odpowiada za siebie, płaci podatki we własnym imieniu i nie obciąża bezpośrednio zagranicznej centrali. W dynamicznym środowisku biznesowym to istotna ochrona.

Dążenie do uporządkowania struktury, oddzielenia kwestii podatkowych

Spółka to oddzielny podatnik, co daje więcej możliwości planowania podatkowego i zwiększa przejrzystość księgową. Ma to znaczenie zwłaszcza w grupach kapitałowych działających w wielu krajach.

Planowanie rozwoju biznesu i kontaktów w Polsce

Odrębnej spółce może być łatwiej zjednać lokalnych partnerów, pozyskać finansowanie lokalne czy uczestniczyć w przetargach. Oddziały często napotykają tu na pewne ograniczenia.

Potrzeba zwiększenia wiarygodności wobec klientów i partnerów

Odrębna spółka prawa handlowego to dla wielu kontrahentów bardziej zaufana i przejrzysta forma prowadzenia działalności niż oddział. Dla instytucji finansowych czy podmiotów publicznych może to być wręcz warunek współpracy.

Podział transgraniczny przez wyodrębnienie

Optymalne rozwiązanie dla zamiany oddziału na polską spółkę

Podział przez wyodrębnienie to forma reorganizacji transgranicznej, która umożliwia przeniesienie części majątku spółki, np. działalności prowadzonej w Polsce w formie oddziału – do nowo utworzonej spółki prawa handlowego z siedzibą w Polsce. Spółka dzielona (np. spółka-matka z innego państwa UE) kontynuuje działalność, zachowując kontrolę właścicielską nad nową spółką – pozostaje jedynym wspólnikiem nowo utworzonej w wyniku podziału spółki polskiej.

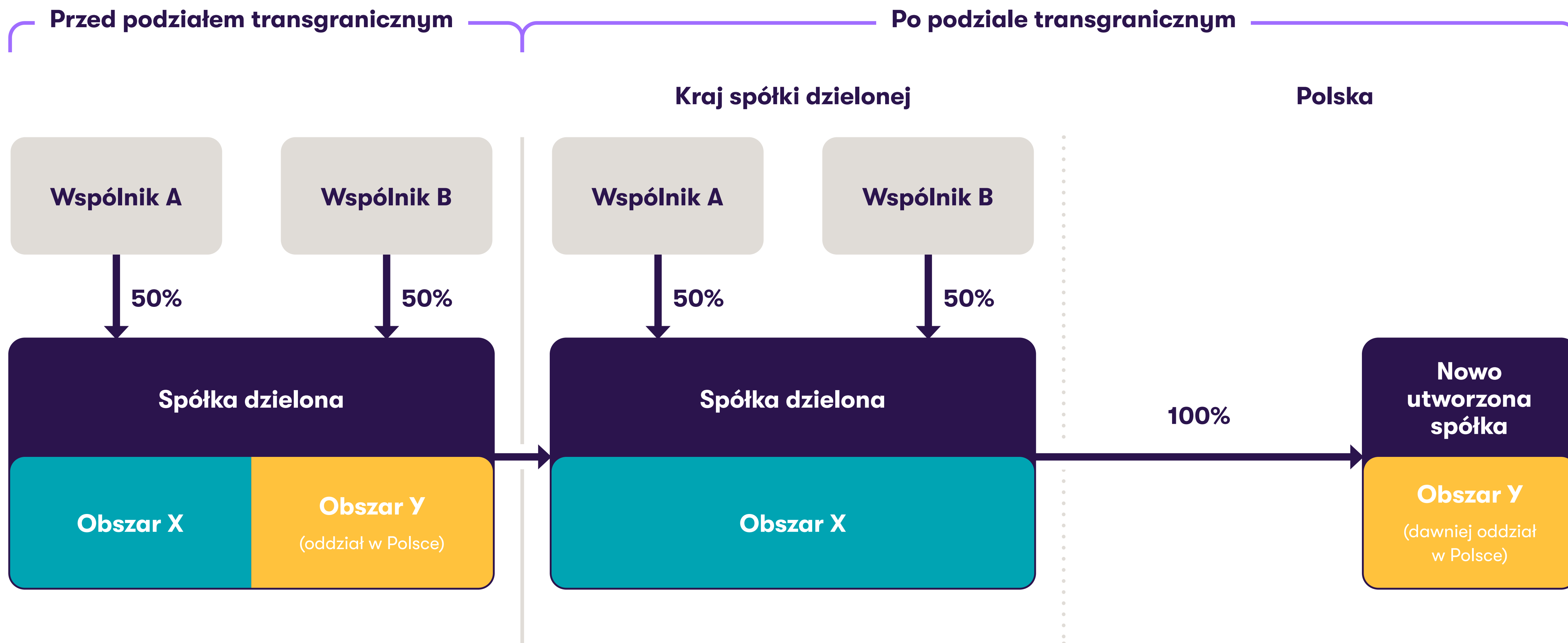
Kluczowe cechy podziału przez wyodrębnienie:

- Tylko część majątku spółki (np. oddział) jest przenoszona do **nowo utworzonej spółki w Polsce**
- Spółka zagraniczna **nie kończy działalności** – nadal funkcjonuje w swoim kraju
- Nowa spółka w Polsce jest **kontrolowana przez spółkę-matkę**, ale działa jako odrębny podmiot prawa handlowego.

Ten model podziału to optymalna droga do **efektywniejszego działania w Polsce**, zwiększenia elastyczności, a także budowania silniejszej pozycji na lokalnym rynku (bez konieczności reorganizacji całej grupy kapitałowej).

Podział transgraniczny przez wyodrębnienie

Podział transgraniczny przez wyodrębnienie

Zakres działań

Procedura podziału transgranicznego, gdy nowo utworzona spółka jest spółką polską

DZIAŁANIA PRZYGOTOWAWCZE

**Polska i Państwo
spółki dzielonej**

- Szczegółowe prace analityczne i przygotowawcze
- Analiza prawna, podatkowa, finansowa i organizacyjna
- Identyfikacja ryzyk
- Przydzielenie zadań i ustalenie terminów

WDROŻENIE PODZIAŁU TRANSGRANICZNEGO

**Państwo
spółki dzielonej**

Faza menadżerska i właścicielska

- Wszystkie formalne kroki wymagane do przeprowadzenia podziału transgranicznego zgodnie z prawem krajowym spółki dzielonej, kończące się wydaniem zaświadczenia potwierdzającego zgodność podziału transgranicznego z prawem właściwym dla spółki dzielonej (obejmujące m.in. sporządzenie planu podziału, sporządzenie sprawozdań, uzyskanie opinii niezależnego biegłego, zatwierdzenie projektu planu podziału uchwałą właściwego organu).
- Szczegółowa procedura będzie się różnić w zależności od przepisów krajowych obowiązujących w państwie, w którym siedzibę ma spółka dzielona. Choć przepisy te są co do zasady zharmonizowane dzięki Dyrektywie, mogą wystąpić różnice wynikające ze sposobu jej lokalnego wdrożenia.

Polska

Faza rejestracji

- Zgłoszenie podziału do sądu rejestrowego w celu uzyskania wpisu do polskiego rejestru
- Sporządzenie i złożenie deklaracji podatkowych oraz dokumentów związanych z rejestracją do właściwych organów
- Formalności po podziale, takie jak powiadomienie pracowników, kontrahentów, instytucji itp. o dokonany podziale

Podział transgraniczny przez wyodrębnienie

Case study

Polski oddział zagranicznej spółki, specjalizującej się w produkcji komponentów przemysłowych, rozwijał się dynamicznie, jednak wraz z rozwojem działalności i rosnącą konkurencją pojawiły się istotne wyzwania. Spółka-matka musiała zarządzać różnymi modelami biznesowymi w kilku krajach i ponosiła ryzyko finansowe związane ze zobowiązaniami oddziału. Dodatkowo złożoność działalności międzynarodowej utrudniała inwestorom ocenę pełnego potencjału oddziału.

Aby uprościć strukturę i zwiększyć przejrzystość, zarząd zdecydował o przeprowadzeniu podziału transgranicznego. Polski oddział został zamieniony na nową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Polsce, skoncentrowaną wyłącznie na produkcji komponentów. Taki krok pozwolił nowej spółce lepiej dopasować strategię do lokalnego rynku, a spółkę-matkę zwolnił z odpowiedzialności za działalność operacyjną w Polsce.

Reorganizacja przyniosła kilka korzyści:

- lepsze dostosowanie do rynku,
- większą efektywność finansową,
- wyższą atrakcyjność inwestycyjną,
- bardziej przejrzystą strukturę wewnętrzną.

W rezultacie obie spółki są obecnie lepiej przygotowane do realizacji swoich celów strategicznych i skuteczniejszej rywalizacji na arenie międzynarodowej.

Podział transgraniczny przez wyodrębnienie

Sukcesja praw i obowiązków

Podział transgraniczny – nowe możliwości

Przed zmianą przepisów, aby przenieść działalność oddziału do nowej spółki, trzeba było korzystać z transakcji aportowych (np. wniesienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci oddziału do polskiej spółki). Brak jednolitych zasad przenoszenia praw i obowiązków sprawiał, że takie rozwiązania były kosztowne, czasochłonne i często niewykonalne – nawet w ramach jednej grupy kapitałowej. Nowe regulacje UE zmieniły zasady gry, wprowadzając automatyczne następstwo praw i obowiązków. Dzięki temu majątek, umowy i zobowiązania mogą być przenoszone bezpośrednio do nowej spółki, zgodnie z planem podziału. To otwiera drogę do prostszego i bezpieczniejszego przekształcenia oddziału w pełnoprawną spółkę w Polsce. Warto jednak pamiętać, że szczegóły wdrożenia różnią się w poszczególnych państwach członkowskich, dlatego zawsze należy uwzględnić lokalne uwarunkowania prawne.

Jak to wygląda w Polsce?

Jeśli nowo zawiązana spółka powstaje w Polsce, obowiązuje zasada sukcesji uniwersalnej – tak jak w krajowych reorganizacjach. Nie ma potrzeby ponownego podpisywania umów ani ubiegania się o nowe zezwolenia. Nowa spółka przejmuje wszystkie prawa i obowiązki już od pierwszego dnia, co gwarantuje ciągłość działania, pełną zgodność prawną i wysoką efektywność operacyjną.

Karolina Kulińska-Polak

Counsel, Radca prawny

Podział transgraniczny przez wyodrębnienie

Kluczowe skutki podatkowe

Stosowanie zasad ogólnych

Polskie przepisy zasadniczo nie przewidują szczególnych regulacji podatkowych dotyczących podziałów transgranicznych. W tym zakresie wprowadzono jedynie jeden przepis – art. 12 ust. 4 pkt 3g ustawy o CIT. Oznacza to konieczność ponownej analizy obowiązujących regulacji, które od lat stosowane są w procesach reorganizacyjnych.

Ocena ryzyka podatkowego

Dodatkowo, transgraniczny charakter procesu zawsze wymaga oceny, czy transakcja może potencjalnie wywołać tzw. podatek od wyjścia (exit tax).

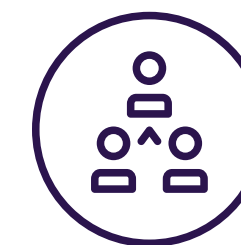

Zasady neutralności podatkowej

Neutralność podatkowa podziału transgranicznego – podobnie jak w przypadku innych procesów reorganizacyjnych – zależy od spełnienia kilku warunków:

- istnienia uzasadnienia ekonomicznego dla przeprowadzenia podziału,
- wyodrębnienia co najmniej dwóch zorganizowanych części przedsiębiorstwa,
- braku wcześniejszych reorganizacji dotyczących spółki dzielonej (choć warunek ten nie zawsze ma zastosowanie w każdej konfiguracji).

Jeżeli powyższe kryteria są spełnione łącznie, proces podziału będzie co do zasady neutralny podatkowo – zarówno dla spółek uczestniczących w transakcji (spółki dzielonej i nowo utworzonej), jak i dla ich wspólników.

Sukcesja generalna

Co więcej, podział wiąże się z sukcesją uniwersalną także dla celów podatkowych, w tym w zakresie VAT. Podobnie jak w przypadku reorganizacji krajowych, podziały transgraniczne powinny być zwolnione z podatku od czynności cywilnoprawnych od kapitału zakładowego nowo utworzonej spółki lub jego podwyższenia. Uwzględniając wątpliwości dotyczące praktycznych skutków w sferze podatków, warto rozważyć wystąpienie z wnioskami o wydanie indywidualnych interpretacji podatkowych.

Rejestracja dla celów podatkowych

Pewnym utrudnieniem związanym z podziałami transgranicznymi jest fakt, że nowo utworzona spółka (podmiot polski) powstaje dopiero w momencie rejestracji podziału w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Dopiero wtedy otrzymuje numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer KRS oraz numer REGON.

Dlatego kluczowe jest zapewnienie sprawnej i terminowej komunikacji danych spółki z kontrahentami – np. w celu prawidłowego wystawiania faktur i bieżącej obsługi transakcji.

Podział transgraniczny przez wyodrębnienie

Sukcesja praw i obowiązków

Nowe regulacje zapewniają większą przejrzystość prawną

Dzięki harmonizacji przepisów dotyczących podziałów transgranicznych w UE i EOG, przedsiębiorstwa zyskują obecnie jaśniejsze i bardziej przewidywalne ramy prawne. Wcześniej niespójności między krajowymi regulacjami często powodowały, że tego typu transakcje były niepewne i ryzykowne. Nowe przepisy eliminują dużą część tej złożoności, ułatwiając prowadzenie działalności i reorganizację ponad granicami.

Nowe możliwości dla biznesu

Zaktualizowane ramy prawne otwierają nowe możliwości dla firm, które chcą się rozwijać lub usprawniać swoją działalność w ramach jednolitego rynku. Kluczowym narzędziem jest podział przez wyodrębnienie – atrakcyjna alternatywa dla tradycyjnej transakcji sprzedaży aktywów, szczególnie gdy dotyczy to wyodrębnionej jednostki biznesowej. Dzięki zasadzie sukcesji uniwersalnej aktywa i zobowiązania mogą być automatycznie przeniesione do nowego podmiotu, co upraszcza cały proces.

Podział transgraniczny – korzyści i wyzwania

Zharmonizowane podejście zapewnia silną ochronę prawną interesariuszy – w tym wierzycieli, pracowników i wspólników mniejszościowych. Proces ten pozostaje jednak bardziej złożony niż podział krajowy. Wymaga on koordynacji pomiędzy różnymi jurysdykcjami oraz doradcami z wielu państw członkowskich. Niemniej jednak, przy odpowiednim wsparciu doradczym, podział transgraniczny może stać się ważnym narzędziem reorganizacyjnym.

Natalia Kamińska-Kubiak

Doradca podatkowy, Menedżer

Zakres wsparcia

- 1 Analiza strategiczna** — Analizujemy Twoją obecną strukturę i sprawdzamy, czy podział transgraniczny pomoże Ci skutecznie osiągnąć założone cele biznesowe.
- 2 Dopasowane rozwiązania** — Tworzymy rozwiązania w zakresie podziałów transgranicznych, dopasowane do Twoich celów strategicznych.
- 3 Prawna i podatkowa strukturyzacja** — Rekomendujemy optymalny model podziału — z uwzględnieniem aspektów prawnych i podatkowych i we współpracy z międzynarodowymi doradcami, jeśli zajdzie taka potrzeba.
- 4 Określanie ryzyka** — Analizujemy ryzyka prawne, podatkowe i księgowe w Polsce i UE, abyś mógł podejmować dobre decyzje.
- 5 Przygotowanie wszystkich potrzebnych dokumentów** — Przygotowujemy pełną dokumentację, w tym projekt planu podziału, uchwały korporacyjne, zawiadomienia i wnioski.
- 6 Przygotowanie wycen** — Oceniamy, czy wymagane są wyceny, i wspieramy Cię w całym procesie wyceny, gdy okaże się to konieczne.
- 7 Badanie planu podziału** — Koordynujemy proces badania projektu warunków podziału przez biegłego rewidenta (jeżeli takie badanie jest konieczne).
- 8 Wnioski sądowe i rejestracje** — Zajmujemy się wszystkimi zgłoszeniami i uzyskujemy wymagane zaświadczenia lub rejestracje w sądzie rejestrowym.
- 9 Koordynacja projektu** — Zapewniamy płynną współpracę z doradcami z innych państw członkowskich UE na każdym etapie.
- 10 Komunikacja z interesariuszami** — Wspieramy Twoją komunikację z organami, sądami, instytucjami finansowymi, kontrahentami i pracownikami.
- 11 Kompleksowe doradztwo** — Zapewniamy stałe wsparcie prawne, podatkowe i księgowe — przed, w trakcie i po zakończeniu podziału.

Zapewniamy również kompleksowe wsparcie w innych procesach reorganizacji transgranicznych, takich jak połączenia czy przekształcenia transgraniczne.

Masz pytania? Skontaktuj się z nami!

Karolina Kulińska-Polak

Counsel,
Radca Prawny

E: karolina.kulinska-polak@pl.gt.com

M: +48 723 777 993

Natalia Kamińska Kubiak

Menedżer,
Doradca podatkowy

E: natalia.kaminska@pl.gt.com

M: +48 661 538 553

Jesteśmy jedną z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie. W Polsce działamy od 1993 roku. Posiadamy ponad 1000-osobowy zespół oraz 8 biur w kluczowych aglomeracjach, rocznie obsługujemy ponad 2,3 tys. Klientów. Na świecie jesteśmy obecni w 140 krajach i zatrudniamy ponad 62 tys. pracowników, a historia firmy sięga 1904 roku.

*Na co dzień dzielimy się wiedzą na:
GrantThornton.pl
Zapraszamy też do zapisu na newsletter.*

